

Concept-agenda Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer 12 mei 2016

Geachte leden van de Programmaraad,

Hierbij ontvangt u de concept-agenda voor de vergadering van de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer op donderdag 12 mei 2016 van 19.00 tot 21.00 uur in Wissenkerke-Sloterdijk, Radarweg 236 te Amsterdam.

NB: Uitsluitend de aanwezigheid van de leden van de Programmaraad is gewenst. De plaatsvervangend leden ontvangen de stukken eveneens, voor het geval één of meerdere leden verhinderd zijn.

Agendapunten

1. **Opening, mededelingen en vaststellen agenda**

Bijlage:

- 01. Concept-agenda Programmaraad 12-05-2016

Voorstel: Vaststellen

2. **Verslag vergadering Programmaraad van 8 oktober 2015**

Bijlage:

- 02. Concept-verslag Programmaraad RRK 8 oktober 2015 + bijlagen

Voorstel: Vaststellen

3. **Stand van zaken lopend onderzoek en onderzoeksprogramma 2^e helft 2016**

Voorstel: Presentatie door mw. A. Hoenderdos

4. **Ronde langs de fracties door Rekenkamer**

Voorstel: Presentatie door mw. A. Hoenderdos

5. **Informeren over start van een onderzoek.**

Bijlage:

- 05. Notitie. Informeren over start van een onderzoek

Voorstel: Bespreken. Wat vindt u van de nieuwe werkwijze met betrekking tot het informeren van PS over een onderzoeksopzet en welke rol ziet u daarbij voor de leden van de Programmaraad?

Agendapunten ter kennisname

6. **Bestuurlijk wederhoor (Zuid-Holland en Noord-Holland)**

Bijlage:

- 06. Notitie. Bestuurlijk wederhoor

Voorstel: ter kennisname

7. **Stand van zaken bestuursmodel Rekenkamer en mogelijke rol Programmaraad**

Bijlagen:

- 07.a. Memo Advies werkgroep bestuursmodel Rekenkamer over nieuwe taken Programmaraad

- 07.b. Bijlage 1. Memo aan fractievoorzittersoverleg/presidium/seniorconvent advies bestuursmodel Rekenkamer
- 07.c. Bijlage 2. Berenschot rapport 'Directeur of College, Advies over het bestuursmodel van de randstedelijke rekenkamer'.

Voorstel: ter kennisname

8. Rondvraag en afsluiting.

De volgende vergadering van de Programmaraad is op donderdag 6 oktober 2016

Besluitenlijst Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer 8 oktober 2015

Vergadering van Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer
Vergaderdatum 8 oktober 2015

Status besluitenlijst Concept
Opgesteld door: Eric Krijgsman

Aanwezige leden

Voorzitter: de heer J. Nieuwenburg
Noord-Holland: de heer A.E. van Liere, mevrouw S. Klaassen,
Utrecht: mevrouw A.M. Schneiders, mevrouw T. Koelewijn, de heer LLB.A. Essousi
Flevoland: de heer W. de Jager, mevrouw J. Staalman
Zuid-Holland: de heer E.G.T. Braam

Aanwezig ambtelijke ondersteuning

Flevoland: de heer J. Karens
Noord-Holland: de heer E. Krijgsman
Zuid-Holland: de heer F. Kas
Utrecht: de heer R. Poort

Aanwezig van Randstedelijke Rekenkamer

mevrouw A. Hoenderdos, mevrouw A. Teernstra, mevrouw I. Brugman, mevrouw M. Laan, de heer M. Franken en de heer H. Rienks

Afwezig met afmelding

de heer C.J. Kok, de heer H.S. van der Bent, mevrouw J.M.A. Meurs

Kopie concept aan

Aan- en afwezige leden en plaatsvervangende leden

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda (bijlage 1: Concept-agenda Programmaraad 08-10-2015)

De voorzitter opent vergadering om 19.00uur.

- De concept-agenda wordt vastgesteld.

2. Verslag vergadering Programmaraad 16 juni 2015 (bijlage 2: Concept-verslag Programmaraad RRK 16 juni)

- Er zijn geen wijzigingen op het concept-verslag van 16 juni 2015, het verslag wordt vastgesteld door voorzitter.
- Naar aanleiding van het verslag licht mevrouw Hoenderdos toe dat voor het onderzoek geluidhinder bij de onderzoeksopzet is gekeken wat het meest relevant is voor de provincies

en dat zijn de provinciale wegen. Per provincie komt voor PS nog een toelichting en de mogelijkheid tot geven van input op de onderzoeksopzet.

3. Vergaderdata en agenda voor deze periode (bijlage 3: Vergaderdata en agenda)

- De voorgestelde vergaderdata en Agenda worden door de leden van de Programmaraad vastgesteld.
- Mevrouw Hoenderdos licht naar aanleiding van een opmerking over de agendering van de voortgang van de aanbevelingen aan de Programmaraad in mei 2016 in plaats van deze vergadering toe dat dit samenhangt met de keuze die gemaakt gaat worden voor het bestuursmodel van de Randstedelijke Rekenkamer. Een werkgroep, met vanuit iedere Staten één lid, buigt zich nu hierover naar aanleiding van de uitkomsten van een onderzoeksrapport van bureau Berenschot.

4. Prioritering onderwerpen 2016 (bijlage 4: Notitie prioritering onderzoeksonderwerpen 2016)

De onderwerpen die nu voorliggen komen nog van de longlist met onderwerpen van de inventarisatie uit de vorige periode. Nog niet alle input van de (nieuwe) fracties is nu al geïnventariseerd.

De bij het verslag van de vorige vergadering toegestuurde Longlist en de stand van zaken lopende onderzoeken is ter vergadering uitgedeeld en worden als bijlage met de concept-besluitenlijst meegestuurd.

De twee onderzoeksonderwerpen die ter prioritering voorliggen voor provincievergelijkend onderzoek zijn (1) Onderhoud wegen en (2) Natuurcompensatie.

Advies per provincie:

- FL: 1. Onderhoud van wegen, 2. Natuurcompensatie
- NH: 1. Natuurcompensatie, 2. Onderhoud van wegen
- UT: 1. Natuurcompensatie, 2. Onderhoud van wegen
- ZH: 1. Onderhoud van wegen, 2. Natuurcompensatie

Advies PR aan RR:

- De Programmaraad komt niet tot één voorkeursornderwerp en geeft beide onderwerpen mee terug aan de Randstedelijke Rekenkamer. Mevrouw Hoenderdos licht toe dat bekeken gaat worden wat binnen het onderzoeksprogramma mogelijk is en kijkt naar de volgorde om mogelijk beide onderzoeksonderwerpen op te pakken.

Aan de Noord-Hollandse delegatie ligt de vraag voor welk onderwerp voor provinciespecifiek onderzoek de voorkeur heeft. De twee onderzoeksonderwerpen die ter prioritering voorliggen voor provinciespecifiek onderzoek zijn (1) HOV in het Gooi en (2) Recreatieschap Spaarnwoude.

Advies NH delegatie aan RR:

- Het voorkeursornderwerp van de Noord-Hollandse delegatieleden is Recreatieschap Spaarnwoude.

Aan de Utrechtse delegatie ligt de vraag voor of er belangstelling is voor een onderzoek naar de EBU.

Advies UT delegatie aan RR:

- De Utrechtse delegatie geeft aan dat een onderzoek nu wellicht te vroeg komt. Als het onderwerp wordt doorgeschoven heb je meer afgeronde projecten waardoor het mogelijk beter meetbaar wordt. Het advies van de delegatie is om het onderwerp op de longlist te laten staan aangezien er wel brede interesse voor is van de Utrechtse Staten.

5. Inventarisatie doorwerking aanbevelingen onderzoeken Randstedelijke Rekenkamer

Mevrouw Hoenderdos geeft een presentatie over de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek over de doorwerking van de aanbevelingen uit de Rekenkameronderzoeken van de afgelopen twee Statenperioden.

- De presentatie wordt als bijlage met de concept-besluitenlijst meegestuurd.
- Het achterliggende onderzoek komt ter kennisname naar de Provinciale Staten van de vier provincies
- Voortaan vindt van elk onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer en de bijbehorende aanbevelingen elke 2 jaar na publicatie monitoring plaats door de RRK.

6. Rondvraag en afsluiting.

De voorzitter sluit om 20.25 uur de vergadering.

Longlist

Provincievergelijkend (in alfabetische volgorde)
5. Archivering, incl. toezicht erop
7. Burgerparticipatie
12. Externe veiligheid – BRZO's
13. Filebestrijding (programma Beter Benutten)
14. Geluidhinder
17. Informatiebeveiliging
18. Integriteitsbeleid
19. Luchthavens
20. Milieueffectrapportage (MER)
21. Maatschappelijke kosten- batenanalyse (MKBA)
22. Mobiliteitsbeleid, prov. Wegen/grote projecten
23. Natuurcompensatie
26. Openbaar vervoer
28. Promotiebeleid en sponsoring
32. Recreatieschappen
36. Toerisme en recreatie
38. Verkeersveiligheid
39. Waterschappen (toezicht op)
40. Windmolens
41. Wonen (zorg en welzijn ouderen)
48. Faunabeheer
Provinciespecifiek (naar provincie)
10. Utrecht : Energietransitie
xx. Utrecht : EBU
43. NH : HOV Velsen en Huizen-Hilversum
44. NH : Recreatieschap Spaarnwoude
45. NH : Waddenfonds

16 juni op shortlist voor Programmaraad

8 oktober op shortlist Programmaraad

Stand van zaken onderzoek

Onderzoek	Kwartaal				Toelichting
	I	II	III	IV	
I. Verbonden partijen					gepubliceerd 2 juli
II. TMI-regeling					gepubliceerd 23 september
III. Toezicht Gem. Regelingen					gepubliceerd 21 september
IV. Doorwerking aanbevelingen					presentatie in programmaraad 8 oktober
V. Brzo					onderzoeksopzet 28 september
VI. Geluidhinder					onderzoeksopzet 8 oktober
VII. Informatieveiligheid					onderzoeksopzet 8 oktober
VIII. Verkenningen					doorlopend / rondje fracties

Notitie - Informeren over start van een onderzoek

De Rekenkamer werkt permanent aan de verbetering van haar werkprocessen en heeft daarom de aanbidding van de onderzoeksopzet aan PS onder de loep genomen.

Huidige werkwijze

Nadat de Programmaraad heeft geadviseerd over mogelijke onderzoeksonderwerpen bepaalt de Rekenkamer welke onderzoeken daadwerkelijk gestart gaan worden. De probleemstelling, hoofdvragen en aanpak worden uitgewerkt in een onderzoeksopzet, die de formele start van een onderzoek markeren. De onderzoeksopzet wordt ter kennisname aan PS gestuurd, waarbij de Rekenkamer het voorstel doet om een toelichting te geven in de desbetreffende commissie. Het doel van zo'n toelichting is inzicht bieden in de richting van het onderzoek en het beantwoorden van eventuele vragen van Statenleden, zodat Statenleden een beeld krijgen wat het onderzoek naar verwachting gaat opleveren. Op deze wijze kan voorkomen worden dat er bij de behandeling van het eindrapport door PS, discussie ontstaat over de uitgangspunten van het onderzoek. De behandeling van de onderzoeksopzet is niet bedoeld om de opzet formeel door PS te laten goed- of afkeuren of te amenderen. Wel staat de Rekenkamer open voor suggesties over de vraagstelling en aanpak.

Indien het niet mogelijk was om de opzet toe te lichten in een Statencommissie, is de afgelopen jaren soms ook gevraagd om een schriftelijke reactie. In onderstaande tabel zijn de voor- en nadelen weergegeven van een toelichting in de commissie ten opzichte van het vragen van een schriftelijke reactie aan commissieleden.

Toelichting in commissie	Schriftelijke reactie van commissieleden
Voordelen: <ul style="list-style-type: none">▪ Mogelijkheid tot nader toelichten van onze overwegingen en gedachten achter de opzet▪ PS worden meer bij het onderzoek betrokken	Voordelen: <ul style="list-style-type: none">▪ Goed planbaar, niet gekoppeld aan planning agenda commissies
Nadelen: <ul style="list-style-type: none">▪ Timing is lastig. Zodra de onderzoeksopzet gereed is, willen we zo spoedig mogelijk starten met het onderzoek. Met de formele agendering in een commissie is echter relatief veel doorlooptijd gemoeid.▪ Bovenstaande geldt nog sterker als de start van een onderzoek net voor of tijdens een recesperiode valt.▪ Daarmee het risico van 'mosterd na de maaltijd'	Nadelen: <ul style="list-style-type: none">▪ Minder uitnodigend voor actieve reactie▪ Minder vragen en feedback ontvangen dan bij toelichting in commissie▪ Rekenkamer minder zichtbaar en benaderbaar

De Rekenkamer wil het beste van bovenstaande combineren en stelt voor om PS voortaan als volgt te informeren over en te betrekken bij de start van een onderzoek:

- 1) De onderzoeksopzet en begeleidende brief worden zoals gebruikelijk via de griffie ter kennisname gestuurd aan PS;
- 2) De Rekenkamer vraagt in de begeleidende brief aan de leden van de desbetreffende commissie om binnen drie weken een eventuele reactie en/of vragen kenbaar te maken;
- 3) Als de commissieleden daar expliciet om vragen geeft de Rekenkamer een toelichting in de commissie. In de tussentijd begint de Rekenkamer al met het onderzoek. Op deze manier streeft de Rekenkamer naar een efficiënte start van het onderzoek;
- 4) De inhoudelijke betrokkenheid van PS kan vergroot worden door actieve attentering vanuit de Programmaraad op de onderzoeksopzet.

Bespreekpunt:

Wat vindt u van de nieuwe werkwijze met betrekking tot het informeren van PS over een onderzoeksopzet en welke rol ziet u daarbij voor de leden van de Programmaraad?

Notitie - Bestuurlijk wederhoor

Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer is in 2013 door Berenschot geëvalueerd. In het evaluatierapport werd geconcludeerd dat de hoor- en wederhoorprocedure goed verloopt, maar stelde daarbij de vraag of de vormgeving van de procedure het voeren van een inhoudelijk debat over de rapporten prikkelt. Daarom formuleerde zij de volgende aanbeveling.

Experimenteer met andere vormen van bestuurlijk hoor en wederhoor en verbreed het 'repertoire' door bijvoorbeeld het bestuurlijke hoor en wederhoor niet in het rapport op te nemen maar door dat anders te organiseren. Laat het College van GS bijvoorbeeld op het rapport reflecteren tijdens een commissie- of plenaire Statenvergadering. Overweeg bij ieder rapport welke vorm het beste past. Dat kan per provincie variëren.

Deze aanbeveling is besproken in de Programmaraad van 5 november 2013 aan de hand van de ervaringen van de Rekenkamer Oost-Nederland met een andere manier van bestuurlijk wederhoor in Gelderland en Overijssel. Er is toen besloten als pilot voor de provincies Noord- en Zuid-Holland het bestuurlijk wederhoor in provinciespecifieke onderzoeken achterwege te laten en dit in 2016 te evalueren.

Ervaring met andere vorm van bestuurlijk wederhoor

In Noord-Holland kwam het rapport *Natuurbeheer in beeld* (25 februari 2014) in aanmerking voor de pilot, maar in de afrondingsfase van het onderzoek is door de provincie Noord-Holland aangegeven dat het gebruikelijke bestuurlijk wederhoor toch gewenst was. In Zuid-Holland zijn de onderzoeksrapporten *Natuurbeleid EHS onder de loep* (4 november 2014) en *Grond voor verandering* (11 november 2014) inclusief conclusies en aanbevelingen gelijktijdig naar PS en GS gestuurd. GS hebben hun bestuurlijke reacties niet eerst naar de Rekenkamer, maar direct aan PS gezonden. De Rekenkamer heeft geen nawoord geformuleerd. De behandeling van deze rapporten vond in Zuid-Holland op de gebruikelijke manier plaats. Het gegeven dat het bestuurlijk wederhoor geen onderdeel uitmaakte van het rekenkamerrapport en dat er geen nawoord van de Rekenkamer was, is niet aan orde geweest en had geen enkele invloed op het debat. PS hebben geen expliciet besluit genomen over de opvolging van de aanbevelingen.

Hoe verder?

De Rekenkamer is zelf verantwoordelijk voor een zorgvuldig onderzoeksproces. Daarbij staat ze open voor suggesties ter verbetering. De pilot van het achterwege laten van het gebruikelijke bestuurlijk wederhoor voor provinciespecifieke onderzoeken draagt daar echter niet aan bij. Daarom wordt in alle vier provincies het gebruikelijke bestuurlijk wederhoorproces (wederom) toegepast.

Ronde langs de fracties

12 mei 2016

Rekenkamer is instrument van PS

- (hernieuwd) kennismaken
- input voor onderzoeksonderwerpen
- reflectie op producten en resultaten

Aantal gesprekken

We zijn in de periode van 8 september 2015 – 30 mei 2016 bij 31 van de 44 fracties langs geweest (70%).

We hebben nog geen afspraak met:

Fle: PVV, PvdD en Senioren+

NH: PvdA, SP, SGP-CU en ouderenpartij

Utr: SP, CU en 50plus

ZH: PVV, SGP-CU, 50plus

(Hernieuwd) kennismaken

Wat hebben we gemerkt?

- Warm welkom
- Elk bezoek is anders
- Bekendheid met Rekenkamer en Programmaraad loopt uiteen

Wat levert het op?

- Versterkt verbinding
- Onduidelijkheden kunnen wegnemen
- Zien en horen wat bij Statenleden leeft
- Meer inzicht voor ons in politieke context

Aantal onderwerpsuggesties:

Flevoland	35, waarvan	5 provinciespecifiek
Noord-Holland	20, waarvan	0 provinciespecifiek
Utrecht	20, waarvan	3 provinciespecifiek
Zuid-Holland	30, waarvan	4 provinciespecifiek
<hr/>		
Totaal	105, waarvan	12 provinciespecifiek

Uiteenlopende onderwerpen:

- nieuwe natuur
- recreatieschappen
- wonen
- leegstand agrarisch vastgoed
- binnenstedelijke ontwikkeling
- samenwerking met Chinese regio
- open data
- netwerkend werken
- TTIP

van algemeen tot nader gespecificeerd

- verkeer – vaarwegen – fietsveiligheid – regiotaxi
- transitie duurzame energie – windmolens – toegankelijkheid duurzaamheidssubsidies
- regionale economie – arbeidsmarkt en arbeidsmarktverdeling – ouderenwerkloosheid – effectiviteit werkgelegenheidsprojecten
- watervisie – relatie waterschappen – waterkwaliteit – blauwalg

- Vanwege begin van de Statenperiode nog weinig reflectie op publicaties (drie rapporten tot nu toe)
- Infographic niet benoemd
- In enkele gesprekken belangstelling voor de organisatorische veranderingen bij de Rekenkamer

Hoe verder?

- We gaan graag door met deze fractiebezoeken
- Bij volgend bezoek meer inhoudelijke verdieping en reflectie

Werkzaamheden t.b.v. komende Programmaraadbijeenkomst:

- Opgehaalde onderwerpen en eigen suggesties globaal verkennen op relevantie en indikken tot longlist
- Longlist toetsen op criteria:
 - financieel belang
 - maatschappelijk belang
 - rol van de provincie
 - timing
 - mogelijkheden voor rekenkameronderzoek
- De onderwerpen die relatief goed scoren op deze criteria worden nader uitgewerkt in een shortlist ter prioritering door de Programmaraad
- Kortom: keuzes maken voor het onderzoeksprogramma 2017

Stand van zaken onderzoek

Onderzoek	Kwartaal				Toelichting
	I	II	III	IV	
I. Geluidhinder					9 mei onder embargo verstuurd
II. BRZO					12 mei onder embargo verstuurd
III. Informatieveiligheid					Publicatie eind juli
IV. Natuurcompensatie					Gestart met formuleren onderzoeksopzet
V. Onderhoud wegen					Gestart met formuleren onderzoeksopzet
VI. Diversen					Spaarnwoude, Stiltegebieden, Waddenfonds
VII. Verkenningen					doorlopend / rondje fracties

Gemiddelde doorlooptijd onderzoek

